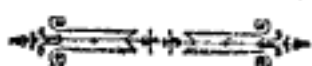

ביום ג' תשרי העבר היה הדבר. שאלתי במקרה את בני, תלמיד בן שבע עשרה שנה — אימתי חל סוכות? הוא הביט באויר חשב וחשב ואמר: אין אנכי יודע בכיבוד אם בשמחה או בחשיעי לחדש... שאלתי אותו תומי: ומתי חל הקריסמאס? ויענני תומי: בעשרים וחמשה לדצמבר! בליל הכפורים אחרי הרפלה שאלתי את הדיד בירש אם גם הוא מוצא את העובדא הזו לנכונה, ותשובתו היתה: אין אנכי מחויבים ללמד לתלמידים דברים כאלה כי זה אינו מן התכנית שלנו. זה היה בחצר הטכניקום תשובה מספיקה.

בכפצי לקבל את אותה תודה שאדוני מבטיח, הודעתי לו את העובדה היפה הזו והיה אם תערב לו, אתכבד להניש לו עוד מטעמים שעליהם מקבל האחריות סיקרו ומכבדו

א ב פ ש ו ט * * * קוראי החביבים, אולי תחליטו גם אתם לשלח אותי במלאכות, ואז יברכו אתכם מעמק לבם כל אלה הרוצים להפטר משעורירי של

עזמות

תפקידה של גמנסיה? הלא אמר ד"ר בוגרצ'וב: אין אנו רוצים לתקן אצלנו רופאים, מהנדסים ופקידים, לא... חילים ופועלים תחן הגמנסיה לארץ.

והאדונים נדיין חלוטופולסקי, יודעים הם, שחילים יכולים להשתלם בבית הספר הצבאי בקושטא, ופועלים ימצאו חנוך ועבודה במקוה-ישראל, או בבתי המלאכה. ולכן החלט, שד"ר מוסינזון מאנד את זמנו לריק בגמנסיה, וחובה קדושה מוטלת עליו לבוא לונדונה וניוירק... לנאם...

אלהי, נצור לשוני מרע...

* *

פתאם נזכרתי שהניע אלי מכתב שבתוכו נאמרו דברים אחרים על החנוך. אולי, תרצו גם אתם, רבותי, לקרא מכתב זה: אדוני עזמות!

זכיתי לשמוע דברים ברורים מפי מנהיגנו הפרופ. ווייצמן שילחם עד רגעי חייו האחרונים לטובת החנוך. רצוני לשאול אורו אם ילחם גם בעד זה שיחננו את בנינו שידעו לכהיפ את המסורת של עם-ישראל, מוחלים אנו בעיני על למוד הדת, היתר ואסור, אבל שידעו לכהיפ אף הגי ישראל, לכהיפ תלמידים בני שבע עשרה. אספרי לו עובדה מכאיבת ומתפירת.

יוצא, שאפילו בחשבון הכי מצוטצם תעלה לנו מלאכותי זו בשלש א לפ ים ל י ר ו ת מצ ר י ו ת. — הכדאי כל הענין הזה? כך טוען בעל-החשבונות.

אך, מה יש לדבר עם איש-יבש שכזה? שואל אנכי אתכם רבותי: האנהנו בני הישוב, צריכים להתחשב עם דברים פעוטים כאלה? כי מה הן שלשת אלפים לירות בנינו ובין מלאכותי?

רק פחד אחד מבצבץ בלבי, והוא: פן חלילה לא יספיקו דוחברים בועד הלאומי שיתרצו להקריב קרבן גדול שכזה לנו למרחקים. להתעייף ולסבל?

הוי, שפן טקטרג; כל תעיו, אני אומר לך, להשר במיטב עסקנינו בחשר שכזה...

* *

ומכיון שאנחנו בפרשת "ויסעו", כדאי להזכיר לכם רבותי שעוד "נוסעים" יהיו לנו. מהמברקים האחרונים, נודע לנו, ששם, בלונדון ובאמריקה, אין העם יכל לשקט, כל זמן שד"ר מוסינזון נמצא בתל-אביב. יהודי הגולה, שיחיו, אינם יכלים להשלים עם המחשבה. שמורה — מקומו בבית הספר. הם טוענים ובצדק, שגמנסיה, ובפרט גמנסיה בארץ-ישראל, אינה זקוקה למורים מכיון שמפלגות יש לנו ברוך השם, והן כבר תראנה לתקן את הדור-הצעיר. סוף-סוף מה הוא

לירות מצריות	
10	מירושלים לאלכסנדריה
10	מלון והוצאות קטנות באלכסנדריה
30	אניה, אלכסנדריה-ברינדוי
8	שני ימי-מנוחה בין איטליה ופרין
15	ברינדוי-פרין
20	שבוע. עבודה" כפרין
8	פרין-לונדון
80	בגדים וכי
180	שלשת חדשים בלונדון
100	חורה, לונדון-ירושלים

סך הכל 411

ובכן, הנה לכם חשבון של ארבע מאות ושתים עשרה לירות מצריות, והוצאות לאיש אחד דוקא, כך טוען קטן-הגשמי. וחשבון זה אינו מכיל את ה"בנקטים", שמוכרחים לסדר לברוכים הבאים ואחרי כן ל"מרוכים היוצאים".

ובחשבון זה לא נכללו הוצאות מברקים בין לונדון וירושלים, ולא הוצאות נסיעה לאמריקה, כי המשלחת לא המנע בשח באמריקה את הענג-הגדול, לשלח לה מלאכותי ארץ-ישראלית. ומי יודע אם בשולשה חדשים תספיק המלאכותי לגמר את כל עבודות האחוד. והלא המלאכותי הזאה, מוכרחי להכיל שבעה חברים לכל הפחות.

שידע ידעו לנסע באופן-יאוח לבאי-בת הישוב. באניות דכי טובות, ובמחלקות ראשונות. במלונים ממדרגה ראשונה, ובמחסנים המוכרים רק לסלת-האנושיות, — שם, שם חמצאו את חברי המלאכות.

ולא חלילה לקבץ כסף יסעו חברי משלחות אלה, לא ולא. הם אינם שנוררים. כמו המשולחים של הימים ההם, רחמנא לצלן. מה לנו ולכסף? הלא אחד מעסקני יפו אמר: לא כסף ידרשו חברי המלאכות, הם ידרשו את. אחוד העבודה".

וכך צריך.

לא לנו לרוץ אחרי. ענל הזהבי. אחרי "קוטפנים", גמנסיה, לא באלה חבנה הארץ. הלא דגרמנים הוכיחו במלחמה האחרונה שאינם עלולים לפעול הרבה יותר מתותחים גדולים. ואנחנו בדרכס נלך, נשטף את העולם בזרם של אדים, בהבל-פה... ומי לנו יותר מומחים במקצוע זה, מאלה שהיו חברי הועד הזמני זיל, שהם כעת חברי הועד הלאומי נ"י?

* *

אבל בעונותינו הרבים, נמצאים קטני-נשמה פה שבאים מיד במספרים-יבשים, ובשאלות-חמירות. אלה האוטלילים מנקרים את עיני בחשכונות. הנה, לדוגמא, חשבון נסיעה לאיש אחד:

מבעד למסוה*

(שעורים בהסתכלות)

מתוך ענני-המשבר, בוקעה קרן אורה של הקוה. הועד הלאומי דן בכבד-ראש על המצב העגוב, ויחליט להביא תרופה. ואתם, הרגילים לדעת שסוף כל אספה, היא החלטה לעוד אספה — טעיתם דהפעם בחשבכם, שהועד הלאומי יעשה ככה שוב. לא! המוסד החשוב הזה החליט לאחו באמצעים מעשיים, שיביאו לנו גאולה-מידית.

הועד הלאומי החליט, שבכדי להציל את המצב, נהוץ... לשלוח מלאכותי. הן לא העניקה א"י עדין לעולם אף מלאכותי אחת, דן חבל ומלואה צועקים פה-אחד: ארץ-ישראל חני-נא לנו מלאכותיות... והועד הלאומי, רוצה הפעם לעמד על הגובה, ובין חבריו, שכל קרבן אינו יקר בשבילם בעד העם והארץ, ימצאו כאלה שיוניחו את ביתם וארץ משפחתם ויקחו את מקל-הנודדים בידיהם, לנודד דרך ימים והרים, ערי-חרף ונאות-קייץ, וחברי מלאכות אלה, בעלי הכרה הם, ובטוחים אנחנו

(* אסור תודה יהיה ההחום מנה לקוראים אם יכתבו לו עפ"י כחבת הפערכת של "דאר היום" על כל מה שקראו או שמעו בעולמנו, חפר שישימש לו מטעמים לקוראים. — ע ז ט ו ת.)